

משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף א' מורשת
מחשבת ישראל ממ'

הנחיות לגבי בחינות הבגרות הפנימיות במחשבת ישראל (40%)

תכנית הלימודים במחשבת ישראל תמשיך לאפשר גמישות רבה בבחירת התכנים בכל יחידות הלימוד ובדרכי ההערכה המגוונות.

יחסי ההערכה [על פי רפורמת הלמידה המשמעותית] הם:

30% בחינה חיצונית

70% יחידות פנימיות הכוללות בחינות פנימיות (40%) והערכות חלופיות (30%).

הערכה פנימית של בית הספר (סה"כ 70%)

כמידי שנה כל מורה מרכיב/ה את יחידות הלימוד המאושרות על פי תכנית הלימודים כפי שמופיעות באתר המפמ"ר. בחלק זה 30% הערכה חלופית, 40% בחינות פנימיות.

חובה כי מדריך מחשבת ישראל יאשר את התכנית הבית-ספרית. כל תכנית בית ספרית תישלח למדריך/ה מראש, בתחילת השנה, עם הרציונל ופירוט ההערכה הפנימית הבית ספרית.

בחינות בגרות פנימיות (40% מהציון הכולל)

שתי בחינות בית ספריות, או אחת משולבת, על 2 יחידות לימוד שונות, יכתבו על ידי מורי המגמה, בהתאם לתכנית הלימודים שנלמדה בכיתה, ובכפוף לאישור המדריך המחוזי והמפמ"ר. לנוחיותכם העלנו לתיקיות השיתופיות **מאגר שאלות רחב ליחידות המתקדמות**, שכבר אושרו על ידנו. כמו כן גם באתר ישנו **מאגר שאלות** שיסייע לכם, המורים, בכתיבת הבחינות. שימו לב שלא יתקבלו שאלונים ללא מחוונים. רק לאחר קבלת הנוסח הסופי והמתוקן, יישלח לבית הספר **ספח אישור על הבחינה**.

לאחר בדיקת הבחינות ישלח למשרד מדגם של מחברות בחינה.

מועד ואופן הגשת הבחינה והמחווון

א. מאגרי שאלות

1. כאמור, **בתיקיות השיתופיות ובאתר** התחדשו מאגרי שאלות ליחידות השונות ואתם מוזמנים להיעזר בהן לכתיבת הבחינות. מאגר שאלות הבגרות נועד לקבץ שאלות מייצגות לגבי כלל נושאי הלימוד במחשבת ישראל ביחידות המתקדמות. השאלות הן אסופה של שאלות שנלקחו מתוך מבחני בגרות חיצוניים, מתוך מבחני בגרות פנימיים שכתבו מורות ומורים ברחבי הארץ (ואנו מודים להם על הנכונות לשתף בשאלותיהם) וכן ושאלות חדשות שנכתבו במיוחד עבורכם (כולל שאלות בימי קורונה).

2. **המאגר** בנוי כך, שבהדרגה יתווספו שאלות הן בכל נושא קיים והן בנושאים שעדיין אינם מיוצגים. שימו לב שקבצים אלו שונים מהקבצים אשר נשלחו אליכם בעבר, והם עברו חידוש, רענון והגהות.

השאלות במאגר זה הן בבחינת הצעות. מורה המחבר שאלון בגרות יבנה את שאלון הבחינה בהתאם לשילוב בין החומר הנלמד (נושאים, הספק) ובין רמת הכתה, אך רצוי לשלב בשאלון לפחות **חלק משאלות המאגר** במטרה להגיע לסטנדרטיזציה של תחום הדעת.

משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף א' מורשת
מחשבת ישראל ממ'

3. החל משנת הלימודים תשע"ז משולבות בלמידה ובהערכה, הן בבחינות החיצוניות והן בפנימיות, שאלות עמ"ר - ערכים, מעורבות ורלבנטיות. בבחינה הבית ספרית יש לכלול לפחות 10% שאלות עמ"ר.
4. בשאלוני הבחינה שיישלחו אלינו לאישור נבקש לציין אלו שאלות וסעיפים נלקחו מן המאגר.
5. זכרו! יש לגוון בשאלות ואין להשתמש באותן שאלות במשך שלוש שנים רצופות!

ב. לוח זמנים לאישור השאלונים

1. המועד האחרון למשלוח הבחינה הבית-ספרית והמחווון לאישור מפמ"ר מתפרסם מידי שנה בחוזר המפמ"ר.
- לאור המצב בשנת תשפ"א הוארך המועד האחרון להגשת השאלונים והמחווונים הסופיים (לאחר אישור המדריך המחוזי) ל- 1.2.21.**
2. יש להקדים לכתוב ולשלוח את הבחינה לאישור על סמך התוכנית המתוכננת השנתית, ולא על בסיס ההספק בפועל. ייתכנו שינויים קלים בבחינה (באישור) סמוך לבחינה בהתאם להספק בפועל.
- המורים מתבקשים לעמוד בלוח הזמנים כדי להבטיח את אישור בחינתם.
3. את שאלון הבגרות והמחווון יש לשלוח אל מדריך מחשבת ישראל באזורכם. **שימו לב כי לא** יתקבלו שאלונים ללא מחווונים.
4. לאחר קבלת ההערות, על המורים לשלוח את הנוסח המתוקן של הבחינה והמחווון **תוך שבוע** למדריכה/ה המחוזית שלהם (לעתים יש כמה סבבים של הערות). רק הנוסח המתוקן הסופי הוא הנוסח המאושר לבחינה.
5. לאחר אישור, המדריך/ה המחוזי/ה ישלח את שאלון הבחינה ואת המחווון **לסיגלית אקלה**, האחראית על בחינות הבגרות הבית-ספריות, **כאמור עד התאריך 1.2.21.**
6. רק לאחר קבלת הנוסח הסופי והמתוקן, ישלח לבית הספר **ספח אישור על הבחינה**.

ג. מדגמים

- לאחר בדיקת הבחינות על ידי המורים, ישלחו המורים **מדגם** של מחברות בחינה **בצרוף השאלון, ציונים שנתיים וציונים סופיים** אל **טליה אפיק גרוסמן – מפמ"ר מחשבת ישראל, משרד החינוך, רח' דבורה הנביאה 2, ירושלים, חדר 302.**
- כמות המדגם:** על כל עשרים תלמידים – שלוש מחברות בחינה בהן: ציון גבוה, ציון בינוני, ציון נמוך. כמו כן ישלחו למשרד מדגמים של הערכות חלופיות (כולל ההנחיות והתהליך), כגון: דוחות סיור, עבודות חקר וכו'.
- אנא הקפידו לעמוד בדרישות ובלוחות הזמנים כדי להבטיח הליך תקין, מסודר ויעיל.**

משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף א' מורשת
מחשבת ישראל ממ'
הנחיות כלליות

1. מספרי השאלונים

- א. ראשי 5 יח"ל 039580 ;
- ב. בחינה חיצונית 039281 ;
- ג. בחינות פנימיות+ חלופות בהערכה 039383 ; כולן יחד, כשאלון אחד מדווחות בסוף י"ב.

2. מבנה הבחינה (פנימית וחיצונית)

א. שאלת נושא (בזיקה לטקסט)

- בשאלת נושא יהיו ארבעה סעיפים, תינתן בחירה של שלושה סעיפים מתוכם (ניקוד אחיד עבור כל סעיף), או : שלושה סעיפים ללא בחירה (הניקוד יכול להיות גמיש, בהתאם להיקף התשובה הנדרש).
- על אחת משאלות הנושא להכיל מרכיב של שאלת עמ"ר.
- הסבר על הרציונל של שאלות עמ"ר (דוגמאות לשאלות עמ"ר ראו עמ' 47-48).
- הניקוד המוצע לשאלה כולה – 36 נק' (במבחן עם נושא אחד), אין לתת למעלה מ- 40 נק'.

ב. שאלות בקיאות

- שאלת בקיאות תכלול שני סעיפים (ניקוד אחיד או גמיש)
- או : יכולה להיות שאלה מורכבת שיש בה יותר מדרישה אחת.
- תיתכן בחירה של שתי שאלות מתוך שלוש או של שתי שאלות מתוך ארבע.

ג. פרק המושגים

- פרק המושגים יכלול שלושה או ארבעה מושגים. הניקוד המקובל הוא 5 נקודות לכל מושג, אך תיתכן גמישות מסוימת. אין לתת למושג למעלה מ-6 נקודות.
- בחירת המושגים יכולה להיות גמישה : ארבעה מתוך שישה, ארבעה מתוך שמונה וכו'.
- פרטים על פרק מושגים ניתן למצוא באתר.

3. הערות כלליות

- ✓ יש להקפיד על ניסוח ברור של השאלות.
- ✓ יש לוודא כי הבחינה משקפת את החומר הנלמד.
- ✓ בשאלות בזיקה לטקסט יש לדרוש תשובות הכוללות גם תכנים נוספים שמעבר לגבולות הטקסט עצמו, ויעידו על הבנת הנושא.
- ✓ במידה והשאלות נלקחו מתוך מאגר בחינות הבגרות החיצוניות או השאלות החדשות שנוספו לו. נא ציינו באילו שאלות מדובר. הדבר יקל את תהליך האישור.
- ✓ יש לשמור על ניקוד פרופורציונלי בין פרקי הבחינה.

משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף א' מורשת
מחשבת ישראל ממ'

4. הערות טכניות

- מתחת לכותרות קו, או הדגשה ב b
- מבנה השאלות מקביל בכל פרקי הבחינה (שאלות ללא סעיפים/שאלות עם סעיפים/שאלות עם תת- סעיפים).
- הלימה בין המבנה המוצג בדף השער ובין מבנה הפרקים והניקוד בגוף המבחן.
- כתיבה מלאה – לא בראשי תיבות.
- ספרות – במילים, לא במספרים.
- פסוקים מקראיים וציטוטים מתוך שירה – רצוי מנוקדים.
- מקורות - בגופן שונה, לא ב-b. (יש להימנע מגופן "אהרוני" היוצא תמיד מודגש גם ללא הוראה מפורשת).
- מראה מקום מלא, מתחת למקור, בצד השמאלי של השורה.
- רווח בין מקור ושאלה.

5. מחוונים

- ❖ הבחינה תשלח לאישור אך ורק יחד עם מחוון.
- ❖ יש לוודא שהמחוון יכלול את תמצית התשובות הנדרשות, אין צורך בתשובות מפורטות.

בהצלחה!

משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף א' מורשת
מחשבת ישראל ממ'

תבנית לכתובת בחינת בגרות

פורמט א': נושא אחד – יחידת לימוד אחת

דף השער - דוגמה

שם בית הספר : _____
תאריך (עברי ולועזי) : _____
כתה : _____
המבחן נצבר לשאלון 039383

מבחן בגרות במחשבת ישראל
(שתי יחידות לימוד)

.....הנושא

- א. משך הבחינה : שעתיים וחצי
ב. מבנה שאלון ומפתח הערכה : בשאלון זה שלושה פרקים :
- חלוקת נקודות לדוגמה :
פרק ראשון : שאלות נושא : <u>שתי</u> שאלות מתוך שלוש	44 נקודות (22x2)
פרק שני : שאלות בקיאות והבנה. <u>שלוש</u> שאלות מתוך ארבע (או חמש)	36 נקודות (12x3)
פרק שלישי : מושגים. <u>ארבעה</u> מתוך שישה	20 נקודות (5x4)
- סה"כ 100 נקודות**
- ג. חומר עזר מותר בשימוש : אין
ד. הוראות מיוחדות : (1) קראו את כל סעיפי השאלה בטרם תשיבו עליה
(2) (יתכנו הערות נוספות)

ב ה צ ל ח ה !

משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף א' מורשת
מחשבת ישראל ממ'

פורמט ב': שתי יחידות לימוד הכוללות שני נושאים

דף השער - דוגמה

שם בית הספר : _____ תאריך (עברי ולועזי) : _____
 כתה : _____ המבחן נצבר לשאלון 039383

מבחן בגרות במחשבת ישראל
(שתי יחידות לימוד)

הנושאים :

.....

א. משך הבחינה : שעתיים וחצי

ב. מבנה השאלון ומפתח הערכה : בשאלון זה שלושה חלקים :

חלק א' - נושא של יחידת לימוד אחת

(נקודות $X \times Y = Z$)

פרק ראשון : שאלות נושא. שאלה אחת מתוך שתיים

פרק שני : שאלות בקיאות והבנה : שאלה אחת מתוך שתיים

(נקודות $X \times Y = Z$)

או : שתי שאלות מתוך שלוש

חלק ב' - נושא של יחידת הלימוד השנייה

(נקודות $X \times Y = Z$)

פרק שלישי : שאלות נושא. שאלה אחת מתוך שתיים

פרק רביעי : שאלות בקיאות והבנה.

שאלה אחת מתוך שתיים

(נקודות $X \times Y = Z$)

או : שתי שאלות מתוך שלוש

חלק ג' - מושגים

(נקודות $X \times Y = Z$)

ארבעה מושגים מתוך שישה

סה"כ 100 נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש

ד. הוראות מיוחדות : (1) קראו את כל סעיפי השאלה בטרם תשיבו עליה.

(2) (יתכנו הערות נוספות)

בהצלחה !